

Fyrste dagen på arbeid.

Hjå brakkeskrivaren som heitte Åsebø og var frå Drammen og var kommunist, fekke eg ei lappe der det stod kavr eg skulde arbeide. Fichtengrund N. Z A. stod der. Han sa eg fekk spyrje andre som arbeidde der kvar eg skulde stille opp om morgonen. Eg fekk tak i ein tromsværing ~~Kokkedikken~~, som var bokhaldar i Norges Bank i Tromsø, og han meinte at det måtte vere på same kommandoen som han ~~Nachrichten~~ Zeug -Amt., og det var ein god arbeidsplass. Både han og eg tok feil, eg skulde vere med i ein kommando som heitte Fichtengrund, der dei dreiv med anleggsarbeid, vegar og brakkebygning, og det var ein hard arbeidsplass. Dei andre som kom i lag med meg vart sette til vegarbeid, og sleit som nokre hundar.

Det gjekk godt med å finne fram, og eg hadde fått det råd å hälde meg i midten (me gjekk alltid fem og fem i breidd gjennom porten). og vaktene som stod der hadde den uvanen at dei slo til alle som gjekk forbi som ikkje var reglementert påklædde, eller som gjorde ein eller annan feil, Eg var forviten å sjå korleis det såg ut utanfor porten. Me marsjerte forbi nokre verkstader, og forbi ein transformatorstasjon og gjennom ein skog med ungfurter, tvers gjennom ein brakkeby, og på nytt gjennom ein skog. Der vart det gjort haldt. Me fekk ordre til å formere skyttarlinje, og leite etter flygeblad som skulde vere nedkasta om natta. Det hadde vore flyalarm, det var det no mest kvar natt. ~~Jakketikk~~ Flygeblada skulde me leve, å lese dei eller gøyme dei var forbode med dødsstraff. Jau eg fann eit flygeblad og det fyrste eg gjorde var å lese det. Flygebladet var på tysk med latinsk trykk, og det var eit framifrå godt kart over krigsskodeplassen i aust. Russarane stod no ved Dnepr, og det var berre eit idsspørsmål når dei gjekk over elva. Det stod og noko frå andre frontar, men det fekk eg ikkje lese so nøgje. Sjølsagt leverte eg det ikkje, eg stappa det ~~ihop~~ i lomma godt ihopkrulla. Då me var ferdiga med ette, vart me stilte opp utanfor ei brakke. Mathiesen kviskra til med : Det vert kroppsvisitering i dag. Sjøl hadde han eit flygeblad på seg, men me fekk smugle dei ut or lomma og ned på vegen og trakke dei godt inni veggrusen. Men det med kroppsvistering var berre bløff. Me fekk berre ordre om å bere noko jern frå denne brakk bort i ei onnor.

Det ergra meg at eg hadde kasta vekk flygebladet. Eg gjekk degen etter på ny gjennom skogen for å sjå om eg fann noko blad, men eg fann ikkje noko.

Arbeidsformannen i N. Z A. heitte Walter, og var ein tysk forbrytar. Han hadde svart vinkel attmed nummeret, dei som vart rekna for politiske fangar hadde raud, homoseksuelle violett, og Jehovas Vidne blå vinkel. Walter fortalte at han hadde vore innblanda i Riksdagsbrannen. Det var sjølsagt berre skryt, det var mange tyskarar som vilde på død og liv vere straffa for det, men eg trur knapt det var nokon som sat for det. Etter det eg frette av andre tyskarar, var Walter ein automobiltjuv og ikkje anna. Han såg mykje upålitteteleg ut, og ~~xxxxxxxx~~ eg meiner at han var trunad e til å stikke deg ein kniv i ryggen, dersom han såg noko forøyeneste for seg i det. Men han vilde gjerne halde seg godt inne med fangane han hadde under seg. På spurnad om kva slag eg var i det sivile liv, var det ein Skår frå Ålesund som var so snøgg til å svare at eg var Burgermeister, og sidan den tid kalla Walter meg aldri for noko anna enn der alte Burgermeister. Han leitte opp ei framifrå godt æbeid åt meg: Eg skulde vere med på radiolageret og telje opp og sortere radiodeler. Der sat eg då i to månader og talde over radiodeler. Kvifor me skulde gjere dette, er meg ei gáte. Truleg var for å halde oss i verksemnd. For radidelene hadde dei fått til denne brakka frå ei onnor brakke, og der sat dei og å talde opp same delene, og skreiv opp kor mange dei sende av kvart ålag. Men på kvar del hadde dei berre sett nummer og ikkje namn, so Sjefen for brakka, lange Adolf, fann ikkje fram i noko. Det var moro å sjå korleis han vred seg når han skulle samanlikne med mottakingsdokumentet.

Lange Adolf nar Nazze frå Sudeter Tyskland. Av han lærde eg korleis sudetertyskarane tala, og kunde sidan ta dei ut etter dialekten. Han hata fangane sine og kom aldri til å stå seg godt med eim. Serleg vart eg som var eldre utsett til offer for han. Etter hans meinings måtte eg vere mogen for gasskammeret.

Men når galt skulle vere, so var det no uthaldnede i dette arbeidet. Me hadde det varmt og godt i Brakka, og eg fekk meg eit par arbeidsbriller so eg lettare kunde telje alle småskruvene som me hadde.